

ייסודות לתקנות הקבוצה' אהרון דוד גורדון

המושב, כמו הקבוצה וכל יתר הצורות היישוביות, אינו אלא נקודה אחת, לבנה אחת, בבניין היישוב החדש. אם היחסים בין מושב למושב, בין מושב לקבוצה וכו', לא יעמדו על אותם היסודות, שעומדים עליהם החיים בתוך המושב או הקבוצה, לא נתחדש הרבה או לא נתחדש כלל. יותר מזה, אם היחסים של המושב אל יתר היישוב ואל יתר העולם לא יעמדו על אותם היסודות, לא יושג הרבה או לא יושג כלום. אם לא יהיה במושב גרעין של השפעה לטובה על הסביבה, תשפיע הסביבה לרעה על המושב.

א.ד. גורדון, 1856 - 1922, נולד באוקראינה, עלה לארץ ב1904, מורה-דרך לחלוצי העלייה השנייה ולתנועת "הפועל הצעיר" בארץ ישראל. כתב את היסודות לתקנות' לפי בקשתם של מייסדי נהלל.

בין האיטי והבית

האם החמלה היהודית מתעוררת אצלנו כאשר אוכלוסיה שלמה - גברים, נשים, זקנים וילדים - הנמצאת אלפי קילומטרים מכאן, נקלעת למצוקה ולסבל בל יתוארו? האם אותה חמלה יהודית לא מתעוררת כאשר מדובר בסבל של אוכלוסיה שלמה הנמצאת ממש בקרבתנו? האם ישראל לא חוסכת כל משאב וכל מאמץ כדי להשיט עזרה להאיטי הרחוקה, אך אוטמת את עיניה ואת אוזניה אל מול הסבל של האוכלוסייה החיה בקירבה ?

גדי פישמן, מתוך כתבה שפורסמה בעיתון 'הארץ', ינואר 2010

"פרנסת עצמו קודמת לכל אדם ואינו חייב לתת

צדקה עד שיהיה לו פרנסתו..."

(ר' משה איסרליש, 1572)

אם כסף תלווה את עמי את העני עמך:

עמי ונכרי - עמי קודם. עני ועשיר - עני קודם.

ענייך ועניי עירך - ענייך קודמין.

עניי עירך ועניי עיר אחרת - עניי עירך קודמין.

(בבא מציעא, ע"א, א')

"ידינו לא שפכו את הדם הזה" - טקס עגלה ערופה

א. כי ימצא חלל בַּאֲדָמָה... לא נודע מי הפָּהוּ. ב. וַיָּצֵאוּ זִקְנֵיךָ וְשִׁפְטֵיךָ וּמָדְדוּ אֶל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבַת הַחֹלֶל. ג. וְהָיָה הָעִיר הַקְּרֵבָה אֶל הַחֹלֶל וְלִקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהוּא עֲגֹלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא עֲבָד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא מִשְׁכָּה בָּעַל. ד. וְהוֹרְדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהוּא אֶת הָעֲגֹלָה אֶל נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹד בּוֹ וְלֹא יִזְרַע וְעָרְפוּ שָׁם אֶת הָעֲגֹלָה בְּנַחַל. ה. וְנָגְשׁוּ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי... וְכָל זִקְנֵי הָעִיר הַהוּא הַקְּרֵבִים אֶל הַחֹלֶל יִרְחֲצוּ אֶת יְדֵיהֶם... ז. וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ לֹא שִׁפְכָה (שָׁפְכוּ) אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ, לֹא רָאוּ. ח. כִּפָּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל... (דברים, פרק כא, פסוקים א-ט)

עגלה ערופה עכשיו אני קורא לחדש את טקס העגלה

הערופה במדינת ישראל. לא, אינני מציע עתה לערוף עגלה, ואינני מציע לבצע טקס בנחל הקרוב לעיר, אך המעמד עצמו נדמה חיוני מתמיד. [...] אך במה אשמים אנשי העיר שלא ידעו, לא שמעו ולא ראו?! נמצאת כאן קביעה מוסרית בלתי מתפשרת. קביעה מוסרית שאנחנו כולנו חייבים לאמץ: יש לנו אחריות על הדם השפוך. יש לנו אחריות על הדם הנשפך בתאונות דרכים, יש לנו אחריות על דם הצעירים הנשפך בקטטות מטופשות, על הנשים הנרצחות על ידי בעליהם, יש לנו אחריות על הדם הנשפך במעשי רצח הממלאים את דפי העיתונים. כשמדובר בחיי אדם, אי אפשר להתנער מאחריות.

רפי פוירשטיין, 'עגלה ערופה עכשיו', Ynet 17.8.07

"האפשרות שהבית יפתח לזולת חיונית למהות הבית, לא פחות מן הדלתות והחלונות הסגורים שבו"

(ז'ואל הנסל)